

KVALITETSVURDERING AF

DEN HIRSCHSPRUNGSKE SAMLING

2014

Indhold

DEN HIRSCHSPRUNGSKE SAMLING	2
<i>Nøgletal i 2013</i>	2
KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING	3
KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER	4
<i>Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse</i>	4
<i>Ressourcegrundlag</i>	5
<i>Forskning</i>	7
<i>Formidling</i>	8
<i>Samlingsvaretagelse</i>	11
FREMTID	13
KVALITETSVURDERINGSFORLØBET PÅ DEN HIRSCHSPRUNGSKE SAMLING	14
BILAG 1: FORSKNINGSBEDØMMELSE	15

DEN HIRSCHSPRUNGSKE SAMLING

Den Hirschsprungske Samling er et statsligt kunstmuseum under Kulturministeriet.

Den Hirschsprungske Samling er grundlagt af den københavnske tobaksfabrikant Heinrich Hirschsprung og hustru Pauline Hirschsprung. Ved et gavebrev i 1902 skænkede Hirschsprung sin samling til den danske stat. Samlingen blev overdraget til staten ved lov nr. 101 af 19. april 1907. Museet blev åbnet for offentligheden i juli 1911.

Museet har til huse i en fredet bygning i Østre Anlæg, Stockholmsgade 20, København.

Nøgletal i 2013

- Museet havde 25.261 brugere.
- Museets samlede indtægter var på 11,5 mio. kr.
- Museet rådede over i alt 15,5 årsværk, heraf tre fastansatte videnskabelige årsværk.

KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING

Det er Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Den Hirschsprungske Samlings opgavevaretagelse er tilfredsstillende.

Museet har i overvejende grad tilfredsstillende standarder for den faglige opgavevaretagelse og arbejder med en kvalitativ udvikling af museet. Museet er bevidst om, at der særligt er potentiale for at udfolde museets forsknings- og formidlingsindsats.

En 4-årig rammeaftaleperiode er afsluttet med udgangen af 2013, og en ny bestyrelse er sammensat i januar 2014. Der er bl.a. på denne baggrund momentum for at revidere museets strategiske grundlag, langsigtede strategi og målsætninger med henblik på at skabe grundlag og sætte retning for en fortsat kvalitativ og professionel udvikling af museet.

KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

Arbejdsgrundlag

Den Hirschsprungske Samling indeholder en repræsentativ samling af dansk kunst fra det 19. og begyndelsen af det 20. århundrede med hovedvægt på guldalderen, skagensmalerne og symbolismen. Hertil kommer møbler bl.a. fra kunstnerhjem samt et kunsthistorisk brevarkiv.

Museet har i henhold til Kulturministeriets politik for resultatstyring af de statslige kulturinstitutioner arbejdet efter og årligt afrapporteret på en rammeaftale for perioden 2010-13. Til grund for rammeaftalen er udarbejdet mission, omverdensanalyse, vision samt strategi og målsætninger for museets udadvendte opgaver. Museets strategi afspejler ikke den samlede virksomhed, herunder organisatoriske, ledelsesmæssige og ressourcemæssige forhold, da dette ikke er et krav iht. Kulturministeriets politik for resultatstyring.

Museets arbejdsgrundlag og opgaver er desuden defineret af fondatsen/gavebrevet fra 1902, finansloven og museumsloven.

Der er ikke indgået fornyet flerårig rammeaftale mellem museet og Kulturministeriet. Museet skal fra 2014 årligt afrapportere på de mål, der er fastsat for museet på finansloven.

Museet har igangsat et arbejde med udformning af revideret strategi og handlingsplan for museets virke i perioden 2014-17.

Organisation

Den Hirschsprungske Samling er organiseret i tre afdelinger:

- Driftsafdeling, herunder teknik, vagter mv.
- Kunstfaglig afdeling, herunder museumsfaglige inspektører og studentermedarbejdere
- Administrationsafdeling, herunder regnskab, løn- og personaleforhold samt øvrige administrative opgaver.

Med henblik på koordinering og videndeling er der etableret faste mødestrukturer, herunder ugentlige personalemøder for det fastansatte personale, halvårlige møder for det samlede personale, kvartalsvise møder for vagtpersonalet samt ugentlige møder for det museumsfaglige personale.

Ledelse

Den Hirschsprungske Samling ledes i henhold til fondatsen (med ændringer) af en museumsdirektør (udnævnt af staten) og en bestyrelse.

Bestyrelsen har i henhold til fondatsen det overordnede ansvar i forhold til museets drift og udvikling. Museumsdirektøren har det daglige ansvar. I praksis er det museumsdirektøren, der har ansvaret for museets drift og udvikling over for Kulturministeriet.

Museets bestyrelse udgøres af fire medlemmer, heraf tre udpegede og et fast medlem. Ét medlem er udpeget af Kulturministeriet, ét medlem er udpeget af Akademirådet, og ét medlem er udpeget af efter-

kommere af familien Hirschsprung. Direktøren for Statens Museum for Kunst er fast medlem. Bestyrelsen vælger selv sin formand. Der er ikke opstillet konkrete udpegningskriterier i øvrigt, herunder til særlige professionelle kompetencer. De tre udpegede medlemmer vælges for en periode på seks år, dog således at der hvert 2. år sker udskiftning af ét medlem. Der er pr. 1. januar 2014 sket nyudpegning fra Kulturministeriet. Ny direktør for Statens Museum for Kunst er tiltrådt bestyrelsen i maj 2014.

Der foreligger ingen forretningsorden for bestyrelsens arbejde og ansvar.

Museet har som statsinstitution adgang til professionelle kompetencer inden for administration og forvaltning i Kulturministeriet.

Det er Kulturstyrelsens indtryk, at der med en afsluttet rammeaftaleperiode, ny sammensætning af museets bestyrelse samt ny museumslov er momentum for at revidere museets strategiske grundlag, langsigtede strategi og målsætninger.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har et klart fagligt fokus for sin virksomhed
- at museet har et strategisk grundlag, strategi og målsætninger for sin virksomhed og har igangsat arbejde med revision heraf.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at der ikke foreligger en nedskrevet forretningsorden for bestyrelsen og arbejds- og ansvarsfordeling mellem bestyrelsen og museets direktør.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet – bl.a. med afsæt i museumslovens nye opgaveformulering – udarbejder fornyet strategisk grundlag (mission og vision), flerårig strategi og målsætninger for museets samlede virke. Strategien bør afspejle den samlede virksomhed, herunder sikre sammenhæng mellem museets arbejdsgrundlag, faglige opgavevaretagelse samt organisatoriske, ledelsesmæssige og ressourcemæssige forhold
- at museet i dialog med Kulturministeriet udarbejder en forretningsorden for bestyrelsen, der tydeliggør arbejds- og ansvarsfordelingen mellem bestyrelsen og museets direktør. Og at museet i dialog med ministeriet overvejer relevansen af at opstille udpegningskriterier for bestyrelsens sammensætning med henblik på at sikre professionelle kompetencer, der er relevante i forhold til museets drift og udvikling.

Ressourcegrundlag

Økonomi

Museets samlede indtægter i 2013 var på 11,5 mio. kr. Indtægterne var baseret på

Bevilling fra staten	8,6 mio. kr.
Egenindtjening	2,9 mio. kr.

Den statslige bevilling omfatter en nettobevilling på finansloven på 7,3 mio. kr. samt projektbevillinger og overført reserve fra 2012. Egenindtjeningen omfatter indtægt fra entré, butik, fonde mv. Museets budgetramme for 2014 udgør i alt 8,9 mio. kr. (statslig finanslovsbevilling på 7,6 mio. kr. og forventet

egenindtjening på 1,3 mio. kr.). Museet har over de seneste tre år (2011-13) i gennemsnit haft en egenindtjening på ca. 5,7 mio. kr.

Med en samlet omsætning på ca. 11 mio. kr. placerer museets sig blandt den nederste trediedel af landets øvrige museer (statsanerkendte) målt i forhold til samlet omsætning. Den gennemsnitlige omsætning på et statsanerkendt museum var i både 2011 og 2012 på ca. 18 mio. kr.

Bygninger

Den Hirschsprungske Samling råder over ét besøgssted samt magasin- og lagerlokaliteter, heraf tre eksterne magasinlokaliteter.

Museets udstillingsbygning i Stockholmsgade er opført i 1911 og fredet i 1995. Bygningen er ejet af staten. Bygningen rummer museets udstillinger og administration samt grafik-, maleri- og skulpturmagasiner. Museet lejer ekstern magasinplads ved Nationalmuseet, Statens Museum for Kunst og Designmuseum Danmark. Hertil kommer, at museet midlertidigt har visse genstande (møbler) opmagasineret ved Danmark og Hellerup Flytteforretning som følge af skybrud i 2011. Desuden lejer museet lokalitet til lager.

Museets samlede udgifter til bygningsdrift og -vedligehold udgjorde i 2013 ca. 1,4 mio. kr. svarende til godt 12 % af museets samlede udgifter. Heraf udgør ca. 1,2 mio. kr. drift og vedligehold af museets udstillingsbygning og udenomsarealer (heraf 0,3 mio. kr. i ejendomsskat til Københavns Kommune) og ca. 0,2 mio. kr. driftsudgifter forbundet med museets eksterne magasin- og lagerlokaliteter. Museet har med udgangen af 2013 langfristet gældsforpligtelse på 0,8 mio. kr. Finansielle omkostninger og afskrivninger udgør ca. 0,2 mio. kr.

Museet oplyser, at de årligt afsatte beløb til vedligehold af udstillingsbygning ikke dækker behovet. Museet indgår fra sept. 2014 aftale om drift og vedligehold af udstillingsbygning og udenomsarealer med Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme (SLKE).

Der foreligger en samlet trangprioriteret bygningsynsrapport udfærdiget af den kgl. bygningsinspektør for bevaring og vedligehold af museets udstillingsbygning. En ny revideret rapport forventes udarbejdet i samarbejde med den kgl. bygningsinspektør og SLKE i sommeren 2014.

Et større renoveringsprojekt af museets kælder er som følge af vandskaden i 2011 igangsat med ekstraordinær bevilling fra Kulturministeriet. Museet er bygherre på projektet rådgivet af SLKE og den kgl. bygningsinspektør.

Museet har ønsker og planer om en udvidelse af udstillingsarealerne samt etablering af café i Østre Anlæg. Planerne er endnu ikke nærmere konkretiseret eller finansieret. Der foreligger tilladelse fra Kulturstyrelsen (fredningsmyndighed) og Københavns Kommune.

Personale

Den Hirschsprungske Samling rådede i 2013 over i alt 15,5 årsværk, hvoraf 2,5 årsværk ekstraordinært udgjorde vagtpersonale i forbindelse med udstillingen ”Hamburger Kunsthalle gæster Hirschsprung”. Museet råder normalt over 13 fastansatte årsværk, hvoraf tre er videnskabelige medarbejdere. En af museets faste medarbejdere er fra 2013-15 ansat som ph.d. stipendiat ved museet.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet årligt formår i væsentligt omfang at supplere den ordinære statslige driftsbevilling med henblik på at sikre et bæredygtigt økonomisk grundlag for museet.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en samlet prioriteret plan for bevaring og vedligehold af sin udstillingsbygning, og at en fornyet plan udarbejdes i samarbejde med den kgl. bygningsinspektør og SLKE.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets afsatte beløb til drift og vedligehold af museets udstillingsbygning, udenomsarealer og magasin- og lagerlokaliteter ikke dækker behovet
- at under en ¼ af museets fastansatte personale udgøres af videnskabelige medarbejdere.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i dialog med SLKE arbejder for, at det kommende samlede og nødvendige ressourceforbrug ved drift og vedligehold af museets udstillingsbygning og udenomsarealer står i et rimeligt forhold til museets økonomiske ressourcegrundlag
- at museet overvejer de enkelte eksterne magasin- og lagerfaciliteters anvendelse, og hvorledes driftsudgifterne forbundet hermed kan nedbringes med henblik på at begrænse det samlede ressourceforbrug ved drift og vedligehold af museets udstillingsbygning, udenomsarealer og magasin- og lagerfaciliteter
- at museet prioriterer fastansættelse af videnskabeligt personale, der kan bidrage til drift og udvikling af de museumsfaglige opgaver.

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

Som led i kvalitetsvurderingen er museet blevet bedt om at indsende sine forskningspublikationer fra de seneste fire kalenderår med henblik på en ekstern forskningsbedømmelse i Kulturministeriets Forskningsudvalg.

Museet har indsendt 11 publikationer, hvoraf syv ligger i engelsk oversættelse af en dansksproget udgivelse, heraf tre i selvstændig udgivelse. Publikationerne omfatter hovedsagelig udstillingskataloger. Alle publikationerne er udgivet af museet. En enkelt artikel fra et katalog er tillige udgivet ved et tysk forlag. Én publikation har været underkastet ekstern fagfællebedømmelse. Publikationerne dækker emnemæssigt bredt inden for museets ansvarsområde.

Af de otte publikationer kan to i deres helhed betegnes som forskning efter det almene forskningsbegreb. Yderligere tre publikationer omfatter hver især artikler, der indeholder ny forskning, men artiklerne og/eller publikationerne som helhed lever ikke til fulde op til kriterierne i det almene forskningsbegreb enten fordi forskningsartiklerne undlader at reflektere over fx teori, metode og forskningsstatus

eller fordi de enkelte artikler er ledsaget af mere formidlende, introducerende tekster, hvorfor publikationen som helhed kun delvist kan betegnes som forskning. (jf. bilag 1, forskningsbedømmelse).

Museet har i samarbejde med Københavns Universitet igangsat et 3-årigt ph.d. projekt ved museet i perioden 2013-15.

Museets forskning, undersøgelser og udgivelser reflekteres ikke på museets hjemmeside.

Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med museer, universiteter og andre institutioner nationalt og internationalt om sin forskning. Herunder fx Hamburger Kunsthalle, Skovgaard Museet, Tromsø Kunstmuseum, Lillehammer Kunstmuseum, Skagens Museum, Statens Museum for Kunst og Københavns Universitet.

Museets udkast til revideret strategi omfatter overvejelser, mål og konkrete planer for forskningen og dens udvikling.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet bedriver forskning efter det almene forskningsbegreb
- at museet indgår i faglige netværk og samarbejder nationalt og internationalt om sin forskning
- at museet har taget initiativ til at opkvalificere forskningen gennem ph.d.-uddannelse af en fastansat medarbejder.

Det er tilfredsstillende:

- at museet prioriterer at få oversat sine publikationer til engelsk
- at museet arbejder på revision af sin strategi, herunder fornyede overvejelser, mål og planer for forskningen og udviklingen heraf.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at kun en af publikationerne har været underkastet ekstern fagfællebedømmelse
- at alle museet publikationer er udgivet nationalt (kun en enkelt artikel er publiceret internationalt)
- at museets forskning, undersøgelser og udgivelser ikke reflekteres på museets hjemmeside.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer at få forskningen publiceret i differentierede typer af publikationer, herunder i relevante fagfællebedømte medier nationalt og internationalt eller på anden vis sikrer ekstern fagfællebedømmelse af forskning publiceret i museets udstillingskataloger og øvrige udgivelser.
- at museet i en fornyet strategi for den samlede virksomhed formulerer strategi og målsætninger for den samlede forskningsindsats, herunder bl.a. om forskningsproduktion, publicering, samarbejder, ressourceanvendelse mv.

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

Museet bedriver en differentieret formidlingsvirksomhed med brug af varierede formidlingsformer (analoge og digitale medier). Museet formidler sit ansvarsområde gennem forskellige typer af udstillinger (større særudstillinger, fokusudstillinger, særophængninger og aproposudstillinger), omvisninger, foredrag, arrangementer/koncerter, undervisning, publikationer, nyhedsbreve, via hjemmeside, på sociale medier mm.

Museet har én medarbejder med professionelle formidlingskompetencer. Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med museer, vidensinstitutioner og andre aktører i ind- og udland om sin formidlingsvirksomhed, herunder bl.a. Parkmuseerne, museer og institutioner i Tyskland og Norden, Goethe Institutet, en række danske museer; Statens Museum for Kunst, Skagens Museum, Skovgaard Museet, Ribe Kunstmuseum.

Museets udkast til revideret strategi omfatter overvejelser, mål og konkrete planer for formidlingen og dens udvikling.

Formidlingen sker fortrinsvis med afsæt i museets udstillingsbygning i Østre Anlæg. Museets samling præsenteres gennem en værkrig, traditionel kronologisk ophængning af de enkelte kunstneres værker. Et ophængningsprincip, som følger Hirschsprungs idé og tanke med museet, og som derfor stort set har været fastholdt siden museets åbning i 1911.

Som supplement til museets omvisningstilbud giver en digital guide/audioguide brugerne en introduktion til samlingen og dens historie samt præsentation af mere end 70 udstillede værker. Guiden er på dansk og engelsk. Guiden bliver løbende suppleret med materiale fra museets særudstillinger. Normalt vises også en film om Hirschsprung som kunstsamler og mæcen på dansk og engelsk. I øjeblikket benyttes dette udstillingslokale dog som bibliotek grundet vandskaden. Publikationer over udvalgte malerier og samlingen af malerier og skulpturer supplerer formidlingen.

I en række udstillingsrum/-sale er der tillige udstillet møbler og andre effekter fra kunstnerhjem mv., som fremstår sparsomt formidlet.

Andre former for digitale og interaktive medier - udover den digitale guide - benyttes ikke i de fysiske udstillinger. Formidlingen er primært målrettet museets kernebrugere og i mindre omfang forskellige/nye brugergrupper. Der arbejdes ikke systematisk med brugerinddragelse i udviklingen af formidlingen.

Museets samlede formidling suppleres og understøttes af museets hjemmeside, som er overskuelig og præsenterer museets tilbud og giver adgang til museets samlinger og forskningsbaserede viden. En kort film introducerer brugerne til museets samling og historie. Med Google Art Project kan brugerne bevæge sig rundt i museets udstillingssale. Endelig er en lang række værker i samlingen, herunder hovedværker, præsenteret på hjemmesiden med lydspor fra et fagperspektiv – en række også fra et brugerperspektiv. Indholdet her er overført fra den digitale guide.

I 2013 havde museet 2 større særudstillinger, 10 arrangementer samt 100.000 besøg på sin hjemmeside.

Museet oplever, at de bygningsmæssige rammer begrænser formidlingen. På den ene side er de med til at understøtte oplevelsen af intimitet, på den anden side begrænser det muligheden for formidlings-

mæssig udfoldelse og eksperimenteren. Hertil kommer pladsmangel og ressourcetræk, hvor værker skal tages ned og genophænges ved særophængninger/særudstillinger. Museet har derfor ønsker om udvidelse af udstillingsarealet.

Undervisningstilbud

Museet har undervisningsforløb fordelt på førskole, grundskole og ungdomsuddannelser samt omvisningstilbud til voksengrupper. Museets undervisningstilbud er udviklet i samarbejde med Skoletjenesten. Undervisningsforløbene er ikke koordineret med læreplaner og trinmål, museet har ikke undervisningsmateriale til download, og der er ikke indgået formaliseret samarbejde med undervisningssektoren. Museet har i udkast til revideret strategi fokus på at forbedre sine undervisningstilbud samt udvikle undervisningsmaterialer. En ny museumsinspektør er fra 2014 ansat til formålet.

I 2013 benyttede i alt 180 klasser/hold sig af museets undervisningstilbud.

Museets brugere

Museet havde i 2013 i alt 25.261 brugere. Antallet af brugere har været stabilt på ca. 25-27.000 over de seneste år - bortset fra 2011 og 2012, hvor antallet af brugere var særlig højt grundet bl.a. Krøyer og Skagen udstillingerne. Museet har en ambition om at kunne øge antallet af brugere.

Museet deltager i Den Nationale Brugerundersøgelse. Undersøgelsen fra 2013 viser, at den samlede vurdering af museumsoplevelsen ligger lige over landsgennemsnittet og gennemsnittet for andre kunstmuseer. På hovedparten af undersøgelsens parametre ligger museet på niveau med landets øvrige museer, men på to parametre; egnethed for børn og muligheden for at deltage aktivt, ligger museet markant under niveauet for landets øvrige museer. Undersøgelsen viser også, at 82 % af brugerne kommer fra Danmark, at 80 % er over 50 år og 4 % i aldersgruppen 14-29 år, og at 64 % er kvinder. Endelig viser undersøgelsen, at 87 % af brugerne har en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Det er Kulturstyrelsens indtryk, at der er potentiale for at udvikle museets formidling yderligere i form af øget differentiering i forhold til bl.a. flere og nye brugergrupper, brug af digitale medier, brugerinddragelse mv.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet bedriver en differentieret formidlingsvirksomhed med brug af varierede formidlingsformer
- at museet har medarbejdere med professionelle formidlingskompetencer og indgår i relevante faglige netværk og samarbejder nationalt og international
- at museet på forskellig vis præsenterer og giver adgang til museets samling via hjemmesiden.

Det er tilfredsstillende:

- at museet arbejder på revision af sin strategi, herunder fornyede overvejelser, mål og planer for formidlingen og udviklingen heraf
- at museet har undervisningsforløb fordelt på forskellige niveauer, og at der arbejdes på forbedring og udvikling heraf.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet kun benytter et enkelt digitalt medie i de fysiske udstillinger
- at formidlingen kun i mindre omfang involverer brugerne og er målrettet forskellige/nye brugergrupper
- at dele af museets udstilling (møbler og andre kulturhistoriske effekter) fremstår sparsomt formidlet
- at museet ikke har indgået samarbejde med undervisningssektoren om sine undervisningstilbud
- at museets brugersammensætning ikke i højere grad afspejler befolkningssammensætningen hvad angår bl.a. alder, segmenter mv.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets undervisningstilbud ikke er koordinerede med trinmål og læreplaner, og at museet ikke har undervisningsmateriale til download.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i en fornyet strategi for den samlede virksomhed - med afsæt i resultaterne af Den Nationale Brugerundersøgelse - formulerer strategi og målsætninger for den samlede formidlingsindsats, herunder bl.a. om øget differentiering i forhold til brugergrupper (øget spredning ifht. alder, segmenter mv.) og formidlingsformer (digitale medier, brugerinddragelse mv.)
- at museet indgår formaliserede samarbejder med undervisningssektoren med henblik på en kvalitativ udvikling af museets samlede undervisningstilbud, herunder koordinering i forhold til trinmål og læreplaner samt udvikling af undervisningsmateriale til download mv.

Samlingsvaretagelse

Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

Den Hirschsprungske Samling omfatter i alt 4.456 inventarnumre, herunder malerier, skulpturer, tegninger og pasteller, skitsebøger samt møbler og andre kulturhistoriske effekter fra kunstnerhjem og familien Hirschsprungs hjem. Hertil kommer et dokumentationsarkiv, der skønmæssigt omfatter ca. 25.000 breve, fotos og andet arkivmateriale. Arkivet hører i sin oprindelse til den Hirschsprungske donation, som bl.a. siden er blevet suppleret med midler fra Bibliotekslegatet (stiftet af Hirschsprung). Arkivet understøtter museets faglige arbejde, herunder forskningsarbejde.

Museet oplyser, at indsamlingen er begrænset. I perioden 2011-13 har museet erhvervet i alt otte værker. Museet fører en restriktiv og fagligt reflekteret indsamlingspraksis med afsæt i følgende fokus:

- Hæve kvaliteten af samlingen
- Styrke repræsentationen af den enkelte kunstner
- Udbygge billedet af det 19. århundredes kunst
- Supplere dokumentationsarkivet o.l. samlinger.

Museet har en nedskrevet indsamlingspolitik/-strategi, der tager afsæt i, at Hirschsprung ikke betragtede samlingen som afsluttet ved overdragelsen til staten. Hirschsprung efterlod sig bl.a. lister over værker, som han ønskede skulle indgå i samlingen. Hertil kom testamentariske tilsagn, som Hirschsprung

havde opnået fra private om værker, som skulle indgå i samlingen. Museet indsamling bygger herudover på museets forskning og skiftende tiders syn, der kan begrunde, at der er kunstnere, strømninger, perioder, synsvinkler, som bør opgraderes i samlingen.

Der sker konsekvent en koordinering af indsamlingsindsatsen med andre museer.

Registrering & indberetning

Museet er forpligtet til at registrere sin samling og indberette den til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KID).

Museet har registreret alle inventarnumre digitalt i The Museum System (TMS). Museet er i gang med systematisk at gennemgå og digitalt registrere dokumentationsarkivet. Ca. 1.000 af de i alt 4.456 inventarnumre er indberettet til KID. Indberetningsefterslået skyldes, at museets version af TMS ikke er konvertibelt til de centrale registre. For at undgå større investeringer i konverteringsmoduler og opgraderinger har museet efter aftale med Kulturstyrelsen fået udsættelse på indberetning af den resterende del af samlingen til 2016, hvor det nye fælles museums-it system (SARA) træder i kraft. Museet er dog i dialog med Statens IT om muligheden for at eksportere registreringerne før 2016.

Museet har nedskrevne retningslinjer for sin registrering, dokumenterer sin registreringspraksis og -historik og har personale med relevant registreringskompetence. Museet anfører den faglige begrundelse for indsamlingen i registreringen.

Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

Museets samling opbevares i udstillinger på museets besøgssted og på fire magasinlokaliteter (kælder- rum i udstillingsbygningen samt magasinplads ved Nationalmuseet, Statens Museum for Kunst og Designmuseum Danmark).

Samlingens bevaringstilstand er af museet skønmæssigt vurderet til 98 % i hhv. formidlingseget og stabiliseret tilstand, og 2 % i behandlingskrævende tilstand. Ingen værker eller genstande er i svært skadet tilstand.

Museet har gennem tiden med konserveringsfaglig bistand foretaget gennemgang af samlingen med henblik på fokusering og prioritering af bevaringsindsatsen. Museet arbejder systematisk med bevaring af samlingen på baggrund af en prioriteret bevaringsplan, der bygger på udførte behovsanalyser for de forskellige dele af samlingen.

Konserveringsafdelingen på Statens Museum for Kunst har som led i kvalitetsvurderingen foretaget en gennemgang og vurdering af klima- og bevaringsforholdene i museets udstillinger samt magasinrummene i udstillingsbygningens kælder. Af bevaringsrapporten fremgår, at der er visse klimatiske udsving i udstillingsrummene langs ydersiden af udstillingsbygningen ("køjerne"). De øvrige udstillingssale (de tre centrale udstillingssale midt i bygningen) er klimastyrede (nyligt installeret automatiseret klimaanlæg) og har stabile klimaforhold. I kælderen findes hhv. museets grafikmagasin og maleri- og skulpturmagasiner.

Grafikmagasinet har ikke installeret klimastyring, men har på trods et stabilt klima. Maleri- og skulpturmagasinerne betegnes som problematiske. Der er klimastyring, men for store udsving.

I bevaringsrapporten peges der på behovet for sæsontilpasset klimastyring i ”køjerne”. I forhold til maleri- og skulpturmagasinerne skal der ske stabilisering af klimaet gennem monitorering af klimaanlægget.

Museet har en aftale med Statens Museum for Kunst om en årlig konserveringskvote på 320 timer til konservering af museets malerier, kunst på papir og skulpturer. Kvotetimerne anvendes ikke 1:1 til konservering, men også til fotograferinger, rapportskrivning, løbende opsyn og administration. Museet samarbejder desuden med Nationalmuseets Bevaringsafdeling om bevaring og konservering af museets kulturhistoriske genstande (møbler mv.).

Museet har en sikringsplan og en værdiredningsplan godkendt af Kulturministeriets Sikringsudvalg.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har god og systematiseret praksis omkring sit registreringsarbejde med nedskrevne retningslinjer, dokumenteret praksis, uddannet personale mv.
- at 98 % af samlingen er i hhv. formidlingseget og stabiliseret tilstand, og at museet systematisk arbejder efter en prioriteret bevaringsplan, der bygger på behovsanalyser.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en nedskrevet indsamlingspolitik/-strategi og på den baggrund fører en restriktiv og fagligt reflekteret indsamlingspraksis
- at museet konsekvent koordinerer sin indsamling med andre museer
- at museets samling er fuldt digitalt registreret, og at museet arbejder på at sikre fuld indberetning før 2016.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet har for store klimatiske udsving i visse udstillinger og magasiner.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i det kommende indberetningsarbejde er opmærksom på at indberette de kulturhistoriske genstande (møbler og andre effekter fra kunstnerhjem mv.) til Museernes Samlinger og de kunsthistoriske værker til KID
- at museet med afsæt i den konserveringsfaglige bevaringsrapport fra Statens Museum for Kunst iværksætter nødvendige foranstaltninger til forbedring af klimaforholdene i udstillinger og magasiner.

FREMTID

Museet har fokus på at indgå formaliseret samarbejde med Statens Museum for Kunst om administrative og faglige opgaver. Museet har tillige fokus på en fortsat udvikling af relevante samarbejder, herunder med Parkmuseerne. Endelig vil museet fortsat undersøge mulighederne for udvidelse af udstillingsarealet samt etablering af en café.

KVALITETSVURDERINGSFORLØBET PÅ DEN HIRSCHSPRUNGSKE SAMLING

Kvalitetsvurderingsbesøget på Den Hirschsprungske Samling fandt sted den 25. februar 2014.

Tilstede var:

Fra museet:

Bestyrelsesformand Tine Smedegaard Andersen

Bestyrelsesmedlem Bjørn Simonsen

Museumsdirektør Marianne Saabye

Museumsinspektør Emilie Bierlich Durholm

Fra Kulturstyrelsen: Kontorchef Ole Winther

Chefkonsulent Kathrine Lehmann

I forbindelse med besøget besigtigedes udstillinger og magasiner i museets udstillingsbygning, Stockholmsgade 20.

BILAG 1: FORSKNINGSBEDØMMELSE

Kulturministeriets Forskningsudvalg har gennemgået de af Den Hirschsprungske Samling indsendte publikationer.

Udvalget kan tilkendegive følgende:

1. Følgende publikationer lever op til de krav, der kan stilles til en videnskabelig udgivelse inden for forskningsområdet. Udgivelsen stemmer overens med det almene forskningsbegrebs kriterier, der kan sammenfattes i forhold til dimensionerne originalitet, gyldighed og transparens:

Saabye, Marianne, Gorm Madsen, Jan, Bøgh Jensen, Mette, Krøyer i internationalt lys, DHS og Skagens Museum, Narayana Press, 2011. Også publiceret på engelsk.

Bierlich Durholm, Emilie, Wivel, Henrik, Nørgaard Larsen, Peter, Blomstringstid. Ring, Syberg & Slott-Møller, DHS, København 2013, Fagfællebedømt.

2. Følgende udgivelser baserer sig på forskning, men udgør ikke i sig selv videnskabelige udgivelser, da de ikke fuldt ud lever op til det almene forskningsbegrebs kriterier:

Svenningsen, Jesper, Schram Vejlbj, Anna, Borgerskabets triumf. Eckersbergs portrætter af hr. og fru Schmidt, DHS, København 2012

Schram Vejlbj, Anna, Til låns. Mesterværker fra Skagens Museum, DHS, København 2012

Saabye, Marianne, Howoldt, Jens, Til låns. Hamburger Kunsthalle gæster Hirschsprung, DHS, København 2013

3. Følgende udgivelser lægger op til et kommende videnskabeligt arbejde:

4. Følgende udgivelser er populær formidling:

Saabye, Marianne, Gorm Madsen, Jan, Schram Vejlbj, Anna m.fl., Dansk kunst i 100 år, DHS, Narayana Press, 2011. Også publiceret i engelsk udgave.

Svenningsen, Jesper, Hammershøiana, DHS, København, 2011

Saabye, Marianne, Svenningsen, Jesper m.fl., Souvenir – 50 udvalgte malerier, DHS, København, 2011. Også publiceret i engelsk udgave.

PNL og A-M
April 2014